

ประเด็นโลก ฉบับที่ A51	3 พ.ย. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็นยุทธศาสตร์	การซื้อขายของสหรัฐฯ จากรัสเซียเป็น 'การซื้อขายที่โง่เขลา' หรือ 'ข้อตกลงที่ดีที่สุดในประวัติศาสตร์'	
ประเด็นสำคัญ	-การซื้อขายของ สหรัฐจากรัสเซีย -การประชุมของ สหรัฐและรัสเซียเกี่ยวกับยูเครน -ข้อคิดเห็นของ สหรัฐ รัสเซีย จีนและยูเครนต่อการประชุม	

การประชุมระหว่างสหรัฐและรัสเซีย

การประชุมสุดยอดระหว่างสหรัฐอเมริกาและรัสเซียที่รัฐอลาสกา เมื่อเดือนสิงหาคม เพื่อหารือเกี่ยวกับการยุติสงครามในยูเครน ถือเป็นหนึ่งในพัฒนาการทางการทูตที่สำคัญที่สุดในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ สถานที่จัดการประชุมครั้งนี้ก็มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ แห่งสหรัฐฯ และ วลาดิเมียร์ ปูติน แห่งรัสเซีย พบกันที่เมืองแองเคอเรจ ซึ่งเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดของรัฐอลาสกา และเป็นดินแดนของสหรัฐอเมริกา แต่หากการประชุมจัดขึ้นที่สถานที่เดียวกันเมื่อประมาณ 150 ปีก่อน การประชุมครั้งนี้ก็จะจัดขึ้นที่ดินแดนของรัสเซีย นั่นเป็นเพราะว่าอลาสกา ซึ่งปัจจุบันเป็นรัฐที่ใหญ่ที่สุดในสหรัฐอเมริกา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณหนึ่งในห้าของประเทศ ซึ่งเคยเป็นของรัสเซียมาก่อน สถานที่ที่ 'ค่อนข้างสมเหตุสมผล' รัฐอลาสกา ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือสุดของอเมริกาเหนือ คั่นกลางจากรัสเซียด้วยช่องแคบเบริง ซึ่งจุดที่แคบที่สุดมีความยาวเพียง 50 ไมล์ เมื่อประธานาธิบดีทรัมป์ประกาศว่า การประชุมสุดยอดจะจัดขึ้นที่อลาสกา ยูริ อุซาคอฟ ผู้ช่วยประธานาธิบดีรัสเซีย ก็กล่าวว่าเป็นเรื่องที่ "ค่อนข้างสมเหตุสมผล" ที่คณะผู้แทนรัสเซีย "จะบินข้ามช่องแคบเบริง การประชุมสุดยอดที่สำคัญและเป็นที่รอคอยของผู้นำทั้งสองประเทศได้จัดขึ้นที่อลาสกา"

แต่หากจะพูดถึงความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ระหว่างรัสเซียและอลาสกา เราก็ต้องย้อนกลับไปถึงช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 18 เมื่อมีรายงานว่า ชนพื้นเมืองในไซบีเรียเป็นคนแรกที่พูดถึงดินแดนอันกว้างใหญ่ทางตะวันออกแห่งนี้ คณะสำรวจที่นำโดยวิทัส เบริง นักเดินเรือชาวเดนมาร์ก ค้นพบว่าดินแดนใหม่นี้ไม่ได้เชื่อมต่อกับแผ่นดินใหญ่ของรัสเซีย แต่เนื่องจากหมอกหนา การเดินทางครั้งนั้นจึงล้มเหลว ถัดมาในปี ค.ศ. 1741 คณะสำรวจอีกคณะซึ่งนำโดยเบริง คนเดิมประสบความสำเร็จและส่งผู้คนขึ้นฝั่งได้สำเร็จ และตามมาด้วยการเดินทางเชิงพาณิชย์หลายครั้ง และเมื่อชนนากทะเลลูกนากกลับมายังรัสเซีย นั่นก็เปิดประตูการค้าขายขนสัตว์อันมั่งคั่งระหว่างยุโรป เอเชีย และชายฝั่งแปซิฟิกของอเมริกาเหนือ อย่างไรก็ตาม ในศตวรรษที่ 19 พ่อค้าขนสัตว์ชาวอังกฤษและอเมริกันกลายเป็นคู่แข่งที่ดุเดือดของรัสเซีย แม้ว่าการแข่งขันอันดุเดือดจะยุติลงในปี ค.ศ. 1824 เมื่อรัสเซียลงนามสนธิสัญญาแยกกันกับสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร แต่การสูญเสียของนากทะเลที่เกือบสูญพันธุ์อยู่แล้ว และผลกระทบทางการเมืองจากสงครามไครเมีย ระหว่างปี ค.ศ. 1853–1856 ก็ทำให้รัสเซียเต็มใจที่จะขายอลาสกาให้กับสหรัฐอเมริกา

'การซื้อที่โง่เขลา' หรือไม่

วิลเลียม ซิวาร์ด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ในขณะนั้น เป็นผู้นำการเจรจาซื้อที่ดินและบรรลุนิติสัญญากับรัสเซีย หลังจากถูกคัดค้านอย่างหนัก รัฐสภาสหรัฐฯ ได้อนุมัติข้อเสนอของซิวาร์ดอย่างเป็นทางการที่มีมูลค่า 7.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะนั้น และในวันที่ 18 ต.ค. 1867 รัชชาติสหรัฐฯ ก็ถูกชักขึ้นที่ซิดคา ซึ่งเป็นเมืองเอกของรัฐอลาสกาในขณะนั้น ในตอนแรก การซื้ออลาสกา ถูกเรียกว่า "ความโง่เขลาของซิวาร์ด" โดยนักวิจารณ์ที่เชื่อว่าดินแดนแห่งนี้ไม่มีคุณประโยชน์ใดๆ โดยหากปรับตามอัตราเงินเฟ้อแล้วเงิน 7.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ที่สหรัฐฯ จ่ายไปจะเทียบเท่ากับ 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นราคาที่ต่ำมากสำหรับรัฐที่ใหญ่ที่สุดในสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 อลาสกาเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นพบทองคำ น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ ซึ่งในไม่ช้าก็เริ่มสร้างผลกำไรมหาศาล

การตัดสินใจของชิเวิร์ด ถูกพิสูจน์แล้วว่าคุ้มค่า และต่อมาในปี 1959 อลาสกาก็ได้กลายเป็นรัฐลำดับที่ 49 ของสหรัฐอเมริกาอย่างเป็นทางการ อลาสก่าเป็นแหล่งทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ โดยปัจจุบันมีแม่น้ำมากกว่า 12,000 สายและทะเลสาบอีกจำนวนมากมาย จูโนเมืองหลวงของรัฐแห่งนี้ เป็นสถานที่เพียงแห่งเดียวของสหรัฐอเมริกาที่สามารถเดินทางไปถึงได้โดยทางเรือหรือเครื่องบินเท่านั้น ขณะที่ทะเลสาบฮูดในเมืองแองเคอเรจเป็นหนึ่งในฐานทัพเครื่องบินทะเลที่พลุกพล่านที่สุดในโลก โดยมีเที่ยวบินประมาณ 200 เที่ยวบินต่อวัน

ประธานาธิบดีทรัมป์และปูตินพบกันที่ฐานทัพวอลล์มอนด์-ริชาร์ดสัน ซึ่งเป็นฐานทัพทหารที่ใหญ่ที่สุดของรัฐ ฐานทัพขนาด 64,000 เอเคอร์แห่งนี้เป็นสถานที่สำคัญของสหรัฐฯ สำหรับความพร้อมทางทหารในอาร์กติก นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่อลาสก่ากลายเป็นศูนย์กลางในงานทางการทูตของสหรัฐฯ ในเดือน มี.ค. 2021 ทีมนักการทูตและความมั่นคงแห่งชาติชุดใหม่ของโจ ไบเดน ก็ได้พบปะกับทีมจีนที่เมืองแองเคอเรจ ยังไม่มีรายละเอียดอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการประชุมสุดยอดครั้งนี้ แต่ทำเนียบขาวกล่าวว่า การเจรจาที่ อลาสก่าจะเป็น "การรับฟัง" ของทรัมป์ และจะเป็น "ข้อบ่งชี้ที่ดีที่สุดสำหรับประธานาธิบดีสหรัฐฯ เกี่ยวกับวิธีการยุติสงครามนี้" ทรัมป์แสดงความเชื่อมั่นว่าการประชุมครั้งนี้จะนำไปสู่ขั้นตอนที่เป็นรูปธรรมสู่สันติภาพ ก่อนหน้านั้น ประธานาธิบดีโวลอดิเมียร์ เซเลนสกี ของยูเครน เคยกล่าวไว้ว่า ข้อตกลงใดๆ ก็ตามที่ปราศจากการมีส่วนร่วมของยูเครน ก็จะไม่เท่ากับเป็น "การตัดสินใจที่ไร้ผล"

ข้อตกลงของสหรัฐและรัสเซียในการประชุมที่อลาสก่า

การประชุมสุดยอดระหว่าง ทรัมป์-ปูติน ที่อลาสก่าปิดฉากลงโดยไม่มีข้อตกลงที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับสงครามในยูเครน ทว่าผู้นำทั้ง 2 ฝ่ายยังคงแสดงความเห็นในเชิงบวก และทรัมป์ได้ผลักดันให้ ปธน.ยูเครน รับผิดชอบในการเจรจาหยุดยิงต่อไป ทรัมป์ให้สัมภาษณ์กับ Fox News หลังจากเสร็จสิ้นการประชุม

เขาได้โยนภาระความรับผิดชอบในการเจรจาหยุดยิงไปที่ ปธน.โวลอดิเมียร์ เซเลนสกี ของยูเครน โดยกล่าวว่า ในไม่ช้านี้จะมีการจัดการประชุมระหว่าง เซเลนสกี-ปูติน ทรัมป์ยืนยันว่าผู้นำทั้งสองต้องการให้เขาร่วมอยู่ด้วยในการประชุมดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ทรัมป์ยอมรับว่าเคยประเมินผิดที่คิดว่าความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครนจะเป็นเรื่องง่ายที่สุดในการแก้ไขปัญหา แต่กลับกลายเป็น “เรื่องที่ยากที่สุด” ซึ่งขัดแย้งกับคำมั่นสัญญาในแคมเปญหาเสียงของเขาที่จะยุติสงครามภายใน 24 ชั่วโมง ปธน.ปูติน เองก็บรรยายว่าการเจรจาระหว่างเขากับทรัมป์เป็นไปในบรรยากาศที่สร้างสรรค์และเคารพซึ่งกันและกัน ด้าน ปธน.ทรัมป์ กล่าวว่าการประชุมเป็นการประชุมที่สร้างผลผลิตอย่างยิ่ง และมีการตกลงกันในหลายประเด็น ทรัมป์ให้คะแนนการประชุมครั้งนี้ “10 เต็ม 10” ในแง่ที่ว่าพวกเขาเข้ากันได้ดีเยี่ยม และเป็นเรื่องที่ดีเมื่อ 2 มหาอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มหาอำนาจนิวเคลียร์ สามารถเข้ากันได้ แม้จะยังไม่มีข้อตกลงหยุดยิงที่เกิดขึ้นทันที แต่ทรัมป์เปิดเผยว่า เขา

และปูตินได้เห็นชอบเป็นส่วนใหญ่เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนดินแดนและข้อตกลงการรับประกันความมั่นคง บางอย่างจากสหรัฐฯ สำหรับยูเครน ปธน.ปูติน แลงการณด้วยการยอมรับว่าความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับรัสเซียประสบความสำเร็จอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ยังยืนยันว่าเห็นด้วยกับการรับประกันความมั่นคงของยูเครน และอ้างว่าสงครามในยูเครนอาจจะไม่เกิดขึ้นเลยหากทรัมป์ยังคงเป็นประธานาธิบดีในปี 2012 ปูตินแสดงความปรารถนาที่จะพบกันอีกครั้ง โดยกล่าวว่าครั้งต่อไปที่มอสโก

ท่าทีของจีนต่อการประชุม สหรัฐ รัสเซีย

ท่าทีของจีนต่อการประชุมระหว่างสหรัฐฯ และ รัสเซียที่ออสกา จีนแสดงความยินดีที่ทั้งสองประเทศยังคง ติดต่อกันและพยายามหาทางแก้ไขปัญหามา แม้จะยืนยันจุดยืน เป็นกลางในสงครามยูเครนและกล่าวหาว่าชาติตะวันตก ยึดเยื้อความขัดแย้ง จีนสนับสนุนให้รัสเซียและสหรัฐฯ เสร็จปรับปรุงความสัมพันธ์เพื่อแก้ไขวิกฤตยูเครน

จีนเน้นย้ำว่าตนเองเป็นกลางและเรียกร้องให้ยุติการสู้รบ จีนได้กล่าวหาว่าสหรัฐฯ และชาติตะวันตกมีส่วนทำให้ ความขัดแย้งยืดเยื้อด้วยการส่งอาวุธให้ยูเครน ท่าทีโดยรวมของจีนสอดคล้องกับจุดยืนที่ต้องการมีบทบาทใน การแก้ไขปัญหาอย่างสันติ แต่ก็ยังคงรักษาความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับรัสเซีย

ท่าทีของยูเครนต่อการประชุมระหว่างสหรัฐฯ และรัสเซียที่ออสกา

ผู้นำยูเครนยืนยันว่ายูเครนจะไม่ยอมสละดินแดนให้กับรัสเซีย และไม่สนับสนุนข้อตกลงใด ๆ ที่ไม่รวมยูเครนไว้ด้วย โดยเน้นย้ำความ ต้องการการรับประกันความปลอดภัยที่น่าเชื่อถือ และการสนับสนุน ให้ยูเครนเข้าร่วมนาโต (NATO) ได้แม้ว่าจะมีการหยุดยิงก็ตาม นอกจากนี้ ยังมองว่าความล้มเหลวของการประชุมครั้งนี้เป็นไปใน ทิศทางเดียวกับความล้มเหลวของข้อตกลงที่ผ่านมา และแสดงความ กังวลว่ารัสเซียอาจยังคงเดินหน้าโจมตีต่อไป จุดยืนไม่ประนีประนอม

เรื่องดินแดน ยูเครนยืนยันว่าจะไม่ "มอบที่ดินให้กับผู้ยึดครอง" และไม่สามารถทำได้ภายใต้กฎหมายของยูเครน โดยมองว่าการยอมให้ดินแดนเป็น "จุดเริ่มต้น" ของการโจมตีครั้งใหม่ การรับประกันความมั่นคง ยูเครน ต้องการการรับประกันความปลอดภัยที่น่าเชื่อถือเพื่อหยุดยั้งการรุกรานของรัสเซีย และยูเครนต้องการให้ สามารถเข้าร่วมนาโตได้ หากสามารถบรรลุข้อตกลงหยุดยิงได้ โดยยูเครนมีข้อสงสัยว่าข้อตกลงใด ๆ ที่เกิดขึ้น จะยั่งยืนหรือไม่ เนื่องจากข้อตกลงก่อนหน้านี้ล้มเหลว และมีความกังวลว่ารัสเซียจะโจมตีต่อไปโดยไม่ลดละ ซึ่ง หากไม่สามารถบรรลุข้อตกลงสันติภาพได้ ยูเครนมองว่าควรมีการเพิ่มมาตรการคว่ำบาตรรัสเซียเพิ่มขึ้น

บทสรุปและวิเคราะห์

การประชุมสหรัฐฯ-รัสเซียที่ออสกา แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ระหว่าง มหาอำนาจโลก โดยการเจรจาไม่สามารถบรรลุข้อตกลงหยุดยิงในยูเครนได้ แต่ก็ยังเป็นเวทีที่เผยให้เห็นความ

ตั้งเครือข่ายในภูมิภาคอาร์กติกที่กำลังเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ยังสะท้อนถึงการปรับตัวของระบบความมั่นคง และการใช้อิทธิพลของรัสเซียในยุคข้อมูลข่าวสาร โดยสหรัฐฯ ต้องเผชิญกับความท้าทายจากรูปแบบใหม่ของการบิดเบือนข้อมูลและการสร้างความสับสน การประชุมซึ่งกินเวลาเกือบสามชั่วโมงไม่สามารถหาข้อตกลงหยุดยิงในยูเครนได้ อย่างไรก็ตาม โดนัลด์ ทรัมป์ ระบุว่ามีการ "คืบหน้า" ในการพูดคุย โดยในส่วนของท่าทีของยูเครนประธานาธิบดีโวโลดิเมียร์ เซเลนสกี หวังว่าการประชุมนี้จะนำไปสู่การเจรจาสามฝ่าย (ยูเครน-รัสเซีย-สหรัฐฯ) เพื่อ "สันติภาพที่ยุติธรรม" สถานการณ์ภูมิภาคอาร์กติก การประชุมเกิดขึ้นในบริบทที่ภูมิภาคอาร์กติกกำลังเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากการละลายของน้ำแข็ง และความตึงเครียดที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของ NATO การเปิดเส้นทางเดินเรือใหม่ๆ ก็สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับความกังวลด้านสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของอำนาจและการใช้อิทธิพล: การประชุมแสดงให้เห็นถึงการเผชิญหน้ากัน

ระหว่างอำนาจแบบดั้งเดิมของสหรัฐฯ ที่เผชิญกับความท้าทายจากนโยบายภายในและความน่าเชื่อถือที่ลดลง ในขณะที่รัสเซียกำลังพัฒนารูปแบบการใช้อิทธิพลใหม่ที่อาศัยการบิดเบือนข้อมูลและการสร้างความสับสน ในการเผชิญหน้ากับสื่อ ปูตินเผชิญกับคำถามที่ท้าทายอย่างตรงไปตรงมาจากนักข่าวต่างชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาไม่ค่อยพบเจอในรัสเซีย

วิเคราะห์ฉากต่อไปหลังทรัมป์พบปูตินที่ อลาสกา "ไร้ดีลและข้อตกลงหยุดยิงยูเครน"

ซึ่งจะเป็นความท้าทายในอนาคตกับผู้ที่จะเป็นผู้กำหนดทิศทางของสงครามในยูเครนอย่าง สหรัฐและรัสเซีย

พ.อ.พิชชญาน พวงทอง

อจ.อก.สมย.วทบ.

เอกสารอ้างอิง

1. ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.bbc.com/thai/articles/c3wn9j2qen7o>
2. ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.bbc.com/news/articles/c4gj9er0x0zo>
3. ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://live.siammedia.org/index.php/news/usa-news/142665>
4. ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.google.com/search?>